

गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग कार्यविधि -२०८०

प्रस्तावना:

नीलकण्ठ नगरपालिकावासीहरूको आधारभूत स्वास्थ्य सेवा प्राप्त गर्ने नैसर्गिक अधिकारको प्रत्याभूती गराउँदै सुरक्षित रूपमा प्रशुती सेवा प्रदान गर्ने वातावरण तयार गरी नगरपालिकालाई घरमा सुत्केरी शुन्य बनाउने अभियानलाई पूर्ण बनाउन साथै आमा र नवजातशिशुको जीवनरक्षाका निमित्त नीलकण्ठ नगरपालिकाले बिगत छ बर्ष देखि प्रदान गर्दै आएको "गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई एम्बुलेन्स भाडा सहयोग" कार्यान्वयन गर्ने स्पष्ट कार्यविधि आवश्यक भएकोले नेपालको संविधान २०७२ को धारा २२१ अनुसार सोही संविधानको अनुसूचि ८ को क्रम संख्या ९ र १० को अधिकारहरूलाई कार्यान्वयन गर्न तथा स्थानिय सरकार संचालन ऐन २०७४ को दफा १०२ बमोजिम नीलकण्ठ नगरकार्यपालिकाले यो कार्यविधि तयार गरेको छ ।

परिच्छेद-१

प्रारम्भिक

१. संक्षिप्त नाम र प्रारम्भ:

क. यस कार्यविधिको नाम "गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई एम्बुलेन्स भाडा सहयोग कार्यविधि, २०८०" रहेको छ ।

ख. यो कार्यविधि नीलकण्ठ नगरकार्यपालिकाको बैठकवाट पारित भए पछि कार्यान्वयन हुनेछ ।

२. परिभाषा:

क. 'गर्भवती तथा सुत्केरी' भन्नाले गर्भवती भए (महिनावारी रोकिए) देखि बच्चा जन्माएको ४५ दिन सम्मको अवधिको महिलालाई सम्झानु पर्दछ ।

ख. 'निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग' भन्नाले गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई कुनै स्वास्थ्य सम्बन्धी जटिलता भएर स्वास्थ्य संस्था सम्म उपचारको लागि ल्याए बापत साथै स्वास्थ्य संस्थावाट उपल्लो निकायमा उपचारका लागि प्रेषण गरे बापत स्वास्थ्य संस्था तथा अस्पतालसम्म सेवा लिन जादा एम्बुलेन्सको प्रयोग गरे बापतको एम्बुलेन्सको नियमानुसार तोकिएको एक तर्फि भाडा बापतको रकम भन्ने वुङ्गनु पर्छ ।

ग. 'स्वास्थ्य संस्था' भन्नाले नीलकण्ठ नगरपालिका भित्र अवस्थित स्वास्थ्य सेवा प्रवाह गर्ने सरकारी स्वामित्वको संस्था भन्ने वुङ्गनु पर्छ ।

घ. 'समिति' भन्नाले गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग दिन नीलकण्ठ नगरपालिकावाट गठित सिफारिस समिति सम्झानु पर्छ ।

ड. 'मन्त्रालय' भन्नाले स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयलाई सम्झानु पर्छ ।

च. 'कार्यविधि' भन्नाले गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई एम्बुलेन्स सहयोग भाडा सहयोग कार्यविधि, २०८०, लाई सम्झनु पर्छ ।

छ. 'संघीय ऐन' भन्नाले स्वास्थ्य सम्बन्धी संघीय संसदले बनाएको ऐनलाई बुझ्नु पर्दछ ।

ज. 'कार्यपालिका' भन्नाले नीलकण्ठ नगरपालिकाको कार्यपालिकालाई सम्झनु पर्छ ।

झ. 'प्रदेश ऐन' भन्नाले स्वास्थ्य सम्बन्धी प्रदेश संसदले बनाएको ऐनलाई सम्झनु पर्छ ।

ञ. 'अस्पताल' भन्नाले गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई स्वास्थ्य सम्बन्धी जटिलता उपचारको लागि प्रेषण गरिएको अस्पताल सम्झनु पर्छ ।

३. निश्चल एम्बुलेन्स सहयोगको व्यवस्थापनः

निःशूल्क एम्बुलेन्स सहयोग रकमको लागि वार्षिक रूपमा खर्च हुने गरी प्रत्येक वर्ष नगरपालिकाले नगरसभाबाट निश्चित रकम विनियोजित गरिने छ ।

४. सहयोग वितरण सम्बन्धी विधि:

क. गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाले अनुसूची -१ बमोजिमको ढाँचामा निवेदन, स्थानीय स्वास्थ्य संस्थामा उपचार हुन नसकी सो संस्थाले उपल्लो निकायमा प्रेषण गरेको भए प्रेषण (सिफारिस) पत्र, नागरिकता प्रमाण पत्रको प्रतिलिपि, स्वास्थ्य संस्थाले जारी गरेको जन्म प्रमाण पत्र, जन्म दर्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि साथै स्वास्थ्य सेवा विभाग, परिवार स्वास्थ्य माहाशाखाले तोकेको प्रोटोकल अनुसार पूर्व प्रशुति जाँच गरेको मातृ सेवा कार्ड स्वास्थ्य शाखामा पेश गर्नु पर्नेछ ।

ख. मासिक रूपमा प्राप्त निवेदनहरु माथि टफा ५ बमोजिम गठित समितिले बैठक वसी विद्यमान तोकीएको भाडा दर वापतको एम्बुलेन्स शुल्क बैठकको निर्णय पश्चात सम्बन्धित व्यक्तिलाई भुक्तानी दिने व्यवस्थ हुनेछ ।

ग. गर्भवती, प्रसुती तथा सुत्केरी समयमा कुनै स्वास्थ्य जटिलता भई अन्यत्र अस्पतालमा उपचार गर्नु परेमा स्वास्थ्य संस्थावाट प्रेषण गरिएको पूर्जा अनिवार्य रूपमा पेश गर्नु पर्नेछ ।

घ. नगरपालिका भित्र वा बाहिर संचालनमा रहेको एम्बुलेन्स उपलब्ध नभएमा स्थानिय स्तरमा उपलब्ध हुने सवारी साधनको समेत प्रयोग गर्न मिल्नेछ । तर एम्बुलेन्स भाडा सहयोग बापतको रकम स्थान अनुसार जिल्ला एम्बुलेन्स संचालन तथा व्यवस्थापन समिति धाइडले तोके बमोजिमको भाडा मात्र उपलब्ध गराइनेछ । उक्त दररेट स्वीकृत नभएको अवस्थामा नगरपालिकाको निर्णयानुसार हुने छ ।

ड. सेवागाहीले तत्काल एम्बुलेन्स सहयोग बापतको रकम भुक्तानी गरेको भएमा नियमानुसार खर्च भएको रकम निजलाई शोध भर्ना दिइनेछ ।

५. समिति गठनः

१. गर्भवती तथा सुत्क्रीहरुलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग सिफारिसका लागि नगरपालिका स्तरमा तोकिएको सहयोग प्रदान गर्नका लागि स्वास्थ्य शाखा सचिवालय रहने गरी देहाय बमोजिमको समिति गठन गरिनेछ ।

क. प्रमुख प्रशासकिय अधिकृतः अध्यक्ष

ख. स्वास्थ्य शाखा प्रमुखः सदस्य-सचिव

ग. नगर कार्यपालिकाले तोके बमोजिमको कर्मचारी वा कार्यपालिका सदस्य एक जना सदस्य

२. समितिको कार्यविवरण देहाय बमोजिम हुनेछ:-

क. समितिले प्राप्त निवेदन बमोजिम एम्बुलेन्स सहयोग रकम उपलब्ध गराउन अनुसूचि १ बमोजिमको निवेदन फाराम रुजु गरि सो को प्रमाणित गर्ने ।

ख. समितिले सहयोग उपलब्ध गराउनको लागि आवश्यक कागजातहरु भए नभएको एकिन गर्ने ।

ग. हरेक महिनाको अन्तिम हप्ता समितिको बैठक बसी सो अबधिमा प्राप्त निवेदन उपर निर्णय गरी सहयोग रकम दिने व्यवस्था गर्ने ।

घ. एम्बुलेन्स सहयोग वितरणको बिस्तृत लगत तयार गरी सो को प्रतिवेदन वार्षिक रूपमा कार्यपालिकामा पेश गर्ने ।

६. अनुगमन तथा मूल्यांकन प्रक्रिया:

नीलकण्ठ नगरकार्यपालिकावाट नियमित रूपमा अनुगमन तथा मूल्यांकन कार्य गरिनेछ । अनुगमन तथा मूल्यांकन पश्चात देखिएका समस्याहरुको समाधानको लागि नगरकार्यपालिकामा आवश्यक छलफल नियमित रूपमा गरिनेछ । वार्षिक रूपमा एम्बुलेन्स सहयोग पाउनेहरुको विवरण नगरपालिकाको सुचना पाटीमा टाँस गरिनेछ ।

७. एम्बुलेन्स सहयोग रकम सम्बन्धी व्यवस्था:

यस कार्यविधिमा पर्ने सम्पूर्ण सेवागाहीहरुलाई तोकिएको नियमानुसार जिल्ला एम्बुलेन्स संचालन तथा व्यवस्थापन समितिले तोकेबमोजिमको भाडा वापतको रकम उपलब्ध गराइनेछ । आवश्यक कागजातहरु पूरा भए पश्चात समितिको बैठकको निर्णयानुसार सो सहयोग रकम उपलब्ध गराइनेछ ।

८. उजुरी गर्ने व्यवस्था:

यस एम्बुलेन्स सहयोग कार्यक्रम सम्बन्धित चित नबुझेमा नीलकण्ठ नगरपालिकामा लिखित तथा मौखिक उजुरी दिन सकिनेछ । यसरी परेको उजुरी उपर आवश्यक छानविन गरी सम्बन्धित व्यक्तिलाई जानकारी गराइनेछ ।

९. बाधा अडकाउ फुकाउने:

[Signature]

यस कार्यविधि बमोजिम गर्भवती तथा सुत्केरीहरूलाई निःशुल्क एम्बुलेन्स सहयोग रकम सम्बन्धमा कुनै बाधा पर्न गएमा वा थप व्याख्या गर्नुपर्ने भएमा नगर कार्यपालिकाले गरेको निर्णय अन्तिम हुनेछ ।

१०. नीलकण्ठ नगरपालिकाले कार्यविधिमा आवश्यकता अनुसार संशोधन वा हेरफेर गर्न सक्नेछ ।

११. बचाउ र लागू नहुने:

क. यस कार्यविधिमा लेखिए जति कुरामा सोहि बमोजिम र अन्य विषयहरूको हकमा मन्त्रालयद्वारा जारी गरिएको निर्देशिका, कार्यविधि साथै प्रचलित कानुन बमोजिम हुनेछ ।

ख. संविधान, संघीय कानुन र प्रादेशिक कानुनसँग बाझिएमा यस कार्यविधिका टफा तथा उपदफाहरु बाझिएको हदसम्म स्वतः निस्क्रिय हुनेछ ।

१२. कार्यविधि स्वीकृत हुनु पुर्व यस शिर्षक अन्तरगत वितरण गरेको सहायता रकम यसै कार्यविधि अनुसार वितरण गरेको मानिनेछ ।

Chaitanya
अनुसूची: १

गर्भवती तथा सुत्केरी महिलाहरूलाई एम्बुलेन्स खर्च सहयोग रकम भुक्तानीको लागि पेश गर्नु पर्ने निवेदनको ढाँचा:

श्रीमान् प्रमुख प्रशासकिय अधिकृत ज्यू,
नोलकण्ठ नगरपालिका, धादिङ।

मिति: २०८ / /

विषय: एम्बुलेन्स भाडा वापतको खर्च रकम उपलब्ध गराई दिने वारे।

स्वास्थ्य,

सेवामा सविनय अनुरोध यो छ कि, नोलकण्ठ नगरपालिका वडा नं....., ...(गाउँटोल) बस्ने बर्ष ..... को म श्रीमती ..... (नागरिकता प्रमाण-पत्र नं.....) मिति..... गते..... स्वास्थ्य चौकी शहरि स्वास्थ्य केन्द्र/आधारभूत स्वास्थ्य केन्द्र/समुदायीक स्वास्थ्य ईकाई / अस्पतालमा गर्भ जाँच / प्रशुती सेवा लिन आएकोमा जटिल गर्भ अवस्था / जटिल प्रसव व्यथा भई..... अस्पताल..... मा प्रेषण गरेको हुदा सो प्रयोजनाको निमित्त मिति..... गते..... दृधारा संचालित..... नं को एम्बुलेन्स / गाडि प्रयोग गरेबापत भाडा रकम रु.....(अक्षरुपी रु..... मात्र) उपलब्ध गराई पाउन तपसिल बमोजिमको कागजात सहित अनुरोध छ।

तपसिल:

१. मातृ सेवा कार्डको प्रतिलिपि।
२. नागरिकता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि।
३. सुत्केरी भएको स्वास्थ्य संस्थाले जारी गरेको जन्म प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि।
४. जन्म दर्ता प्रमाण-पत्रको प्रतिलिपि।
५. एम्बुलेन्स भाडा वापतको रसिद सक्कल।
६. अस्पतालवाट डिस्चार्ज हुँदाको पुर्जा।
७. स्थानीय स्वास्थ्य संस्थाले जारी गरेको प्रेषण पुर्जा।

Chaitanya
निवेदकः

नामः:

ठेगाना:

दस्तखतः

सम्पर्क नं.

